

ADRIAN MEDINA PREGONIR

Si Adrian Medina Pregonir ay isang aktibista at manunulat sa Hiligaynon at Kinaray-a mula sa Southern Mindanao. Nagwagi ang kaniyang mga akda sa Gawad Rene O. Villanueva, Don Carlos Palanca Memorial Awards, Gawad Bienvenido Lumbera, Padya Dungug Kinaray-a, at Bantugan sa Panulatan Kinaray-a para sa tula at sanaysay. Nailimbag ang kaniyang mga akda sa iba't ibang antolohiya tulad ng *Liwayway*, *Tumandok Hiligaynon*, *TLDTD: Biannual Journal of Filipino Poets*, *Dx Machina ng UP Likhaan*, *Ani*, *17 Halin sa Iraya*, *Likhaan Journal 17*, at iba pa. Siya ay naging Fellow para sa tula sa Davao Writers Workshop, Palihang Rogelio Sicat, San Agustin Writers Workshop, at Amelia Lapena-Bonifacio Writers Workshop.

*DAMNATIO MEMORIAE UKON PAANO KITA GINASILUTAN SANG
MAGUPHAL NGA HANDUMANAN
(MGA TULANG TULUYAN)*

MUNDUS SENESCIT

Bugalon ang kalibutan kasubong sang isa ka ginhinganlan nga manunudlo ka anatomiya sang mga tululogmahon sa ahedres. Tungod sa iya, pihu ako nga may mas labaw pa sa hari kag reyna bangod sa sambuwa nga ini nga paunahay dabok sang amimilok, sarang pahulagon sang tudlo sining manunudlo ang hari kag reyna nga sarang lamang maghulag sa puti kag berde nga kahon. Maalam sya sa paliko-liko sining sa diyotay nga eskinita. Unahon niya sini nga sanggabon ang matapuk nga peon kag bun-on ang kabalyero nga nahanas magpapukan sang kaisog kag panaming sang iban. Dason niya sini nga hapulason ang kaputli kag kamaayo sang sutana sang obispo nga nagapanago sa dulom sa landong sang labing putli nga pangamuyo. Samtang nagadugay nga nagadugay, pagatiraduron sini ang bag-ohanon nga ruk kag ipahamal sa iya pagkamatinaas-taason. Magaluhod man sya sa nagaisahanon nga reyna apang magahimo ini sya sang pamaagi nga palibuton ini sa gahum sang hipnotismo, dayon pagakawatun ang mga burloloy, igalampos ang daan nga korona, kag pagapiangon. Pagdangat sang malapit nga katapusan, pagaatubangon na niya sini ang hari nga modelo sang matuod nga tulogmahon sang pagpanago, pagpangawat, nga sarang man tapakan ang mga mahuyang nga peon

(tanang nga *piyon*). Sa ulihi nga lat-ang sang pag-atubangay, magakumo ang kamut sining manunudlo, matinong nga magahunahuna sang dalan sa tunga sang diyaboliko nga taktika sang panulung. Magapanagap ini sang dalan sa magutok nga eskinita sa mga nagkalain-lain nga mga tawo bangod napiho man niya sini nga ang kagutok napun-an sang pagpangluib kag pagpangdaya. Kag kon iya na ini natantiya, siya: magatumbo, bitbit ang hulag nga doktorado, igakulong niya ining mga dungol nga mga tinawo sa iya sini kalibutan nga nagapatalikod. *Checkmate!*

*DAMNATIO MEMORIAE O KUNG PAANO TAYO IPINAPAHAMAK NG
GUSGOS NA GUNITA
(MGA TULANG TULUYAN)*

MUNDUS SENESCIT

Mayabang ang sanlibutan tulad sa isang masterado ang anatomiya at palaisipan ng ahedres. Kaya, tiyak akong may mas mataas pa sa hari at reyna sapagkat sa paligsahang ito na paunahan ang pagsusunog ng kilay, manipulado nitong masterado ang hari at reyna na nagsusuyod ng hakbang sa berde at puting kahon ayon sa kaniyang gusgusing hintuturo. Pantas siya sa mga pasikot-sikot nitong munting eskinita. Uunahin nitong susunggaban ang marupok na peon at tatarakin ang kabalyerong sanay makiusyoso sa lakas at kalatas ng iba. Susunod nitong hihipuhin ang kalinisan at katuwiran ng sutana ng obispong nagtatago ng dilim sa puting budhi ng panalangin. Habang lumalaon, titiradurin din nito ang baguhang ruk at ipalalamon sa bundat niyang kayabangan. Luluhod din siya sa nag-iisang reyna at palilibutin ang utak nito sa salamangka ng hipnotismo, kakawatin ang alahas, ihahampas ang gasgas na inadornong korona, at lulumpuhin. At ang sa huli, haharapin nito ang hari na modelo sa tunay na palaisipan ng pagtatago, pangangamkam, na kayang apakan ang dupok na mga peon (lahat ng piyon). Sa mga huling nibel, kukuyom ang daliri ng manlalaro, mag-iisip ng daan sa gitna ng diyabolikong taktika ng pagsulong. Maghahanap ito ng daan sa makitid

na eskinita ng mga karakter sapagkat alam nito na lipol sa pandarabong, pandaraya ang kasikipan. At kung kaniya nang natantiya, siya: lulundag, tangan ang galaw na doktorado, at ikukulong sa mundo nitong umuurong, ang mga panauhing nagmamarakulyo. *Checkmate!*